POSVETOVALNI ODBOR

O RAVNANJU POSLANCEV

LETNO POROČILO ZA LETO 2025

PREDGOVOR

Posvetovalni odbor o ravnanju poslancev (v nadaljnjem besedilu: posvetovalni odbor) v skladu s členom 10(7) kodeksa ravnanja za poslance Evropskega parlamenta v zvezi z integriteto in preglednostjo (Priloga I k Poslovniku Evropskega parlamenta, v nadaljevanju: kodeks ravnanja) objavi letno poročilo o svojem delu.

Letno poročilo obravnava dejavnosti posvetovalnega odbora v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2025, odbor pa ga je sprejel 13.aprila 2026.

Kazalo

1. Obveznosti poslancev glede integritete in preglednosti

2. Posvetovalni odbor o ravnanju poslancev

2.1 Sestava

2.2 Predsedujoča

2.3 Seje v letu 2025

2.4 Preučeni primeri in podane smernice

3. Dejavnosti v zvezi s kodeksom ravnanja

3.1 Predložitev in posodobitev izjav poslancev o zasebnih interesih

3.2 Predložitev drugih izjav

3.3 Ozaveščanje

3.4 Statistični podatki

3.5 Grafi analize trendov

4. Upravna služba

Povzetek

Poročilo obravnava dejavnosti posvetovalnega odbora v obdobju od 1. januarja do 31. decembra 2025.

Posvetovalni odbor je leta 2025 preučil 17 primerov domnevnih kršitev kodeksa ravnanja (v primerjavi z 11 primeri leta 2024). Trend naraščanja je mogoče pojasniti z dejstvom, da se lahko v skladu s pravili, revidiranimi leta 2023, o domnevnih kršitvah kodeksa ravnanja posvetovalni odbor obvesti tudi neposredno. Zaradi te spremembe se je povečala ozaveščenost o pravilih o integriteti in preglednosti v Evropskem parlamentu in zunaj njega.

Posvetovalni odbor je prejel dve zahtevi poslancev, naj poda smernice o razlagi in izvajanju določb kodeksa ravnanja. Dal je zaupen nasvet v roku, predvidenem v kodeksu ravnanja.

Pristojna upravna služba (Upravni oddelek za poslance pri Generalnem direktoratu predsedstvo, ki za posvetovalni odbor opravlja tajniške naloge) je v skladu z izvedbenimi ukrepi za kodeks ravnanja v zvezi z integriteto in preglednostjo, ki jih je predsedstvo sprejelo 16. oktobra 2023, še naprej preverjala splošno verodostojnost izjav o zasebnih interesih, ki so jih predložili poslanci.

Upravni oddelek za poslance je v skladu z dolgoletno prakso še naprej odgovarjal na vprašanja poslancev ali njihovih pomočnikov, da bi jim pomagal pravilno uporabljati določbe kodeksa ravnanja in njegovih izvedbenih ukrepov.

Med 1. januarjem in 31. decembrom 2025 je bilo v skladu s pravili predloženih 193 izjav o zasebnih interesih (od tega 187 posodobitev), 6805 izjav o ozaveščenosti glede nasprotja interesov, 212 izjav o udeležbi na dogodkih, ki jih organizirajo tretje strani, in 11 prijav premoženja. Poleg tega so poslanci predsednico obvestili o 44 darilih. Objavljeno je bilo skupno 32.122 sestankov z zastopniki interesov ali predstavniki tretjih držav.

V primerjavi z letom 2024 večje število predloženih izjav kaže na visoko raven ozaveščenosti poslancev o novih obveznostih in na večjo preglednost v Evropskem parlamentu.

Kot nov element so bili na koncu poročila vstavljeni grafi analize trendov, ki omogočajo pregled in oceno delovne obremenitve in podatkov.

1. OBVEZNOSTI POSLANCEV GLEDE INTEGRITETE IN PREGLEDNOSTI

Kodeks ravnanja določa vodilna načela v zvezi z integriteto in preglednostjo ter glavne dolžnosti poslancev pri opravljanju mandata. Poslanci se zgledujejo in ravnajo po splošnih načelih ravnanja: nepristranskost, integriteta, preglednost, marljivost, poštenost, odgovornost ter spoštovanje dostojanstva in ugleda Parlamenta. Delovati morajo izključno v javnem interesu in ne smejo pridobivati niti si prizadevati, da bi pridobili, kakršno koli neposredno ali posredno korist ali drugo nagrado.

V skladu s členom 2 kodeksa ravnanja poslanci ne smejo skleniti nobenega sporazuma, na podlagi katerega bi delovali ali glasovali v interesu tretjih pravnih ali fizičnih oseb, ki bi lahko ogrozil njihovo svobodo glasovanja. Ne smejo zahtevati, sprejemati oziroma imeti nikakršne neposredne ali posredne koristi ali druge nagrade, med drugim v denarju ali naravi, v zameno za posebno vedenje v okviru parlamentarnega dela poslancev in morajo vestno skrbeti za to, da se izognejo vsakršnemu položaju, ki bi lahko nakazoval na podkupovanje, korupcijo ali neprimerno vplivanje. Prav tako se ne smejo ukvarjati s plačanimi dejavnostmi lobiranja, ki so neposredno povezane s postopkom odločanja Unije.

Kodeks ravnanja vsebuje opredelitev „nasprotij interesov“ in določa potrebne ukrepe za reševanje takih nasprotij. Nasprotje interesov obstaja, ko bi lahko razlogi, ki vključujejo družino, čustveno življenje ali ekonomski interes ali kakršen koli drug neposreden ali posreden zasebni interes poslanca Evropskega parlamenta, neprimerno vplivali na njegovo izvrševanje mandata v splošnem interesu. Pojem „nasprotja interesov“ iz kodeksa ravnanja je treba razlagati tako, da se ne nanaša le na zasebni interes, ki dejansko vpliva na poslanca pri opravljanju njegovih nalog, ampak tudi „na položaj, v katerem se v očeh javnosti zdi, da opredeljeni interes lahko vpliva na nepristransko in objektivno izvajanje“ poslančevih nalog[1]. Ne gre za nasprotje interesov, ko poslanec pridobi ugodnosti le zaradi dejstva, da pripada prebivalstvu kot celoti ali veliki skupini ljudi.

Poslanci si morajo razumno prizadevati odkriti nasprotja interesov in si jih, ko ugotovijo, da obstajajo, takoj prizadevati rešiti. Če poslanci nasprotja interesov ne morejo rešiti, ga morajo

[1] Sodba z dne 15. julija 2015, Dennekamp/Parlament, T-115/13, EU:T:2015:497, točka 106.

navesti na izjavi o zasebnih interesih. Poleg tega morajo poslanci pred nastopom ali glasovanjem na plenarnem zasedanju ali v organih Evropskega parlamenta javno naznaniti vsakršno nasprotje interesov v zvezi z obravnavanim vprašanjem.

Nosilci funkcij, poročevalci, poročevalci v senci, tudi pripravljavci mnenja, in udeleženci uradnih delegacij ali medinstitucionalnih pogajanj morajo predložiti tudi izjavo o ozaveščenosti glede nasprotja interesov. Parlament je 17. junija 2025 v zvezi s tem sprejel razlago, ki določa, da lahko poslanec, ki je predlagan za poročevalca za več dosjejev s podobno vsebino, predloži eno splošno izjavo, ki se nanaša na vse te dosjeje. Če bi se pri posameznem dosjeju pojavilo nasprotje interesov, je treba predložiti izjavo za ta posamezni dosje. V primeru poročil o preverjanju veljavnosti mandatov novoizvoljenih poslancev mora poročevalec prijaviti nasprotje interesov v zvezi s preverjanjem veljavnosti svojega mandata poslanca.

Kodeks ravnanja določa tudi podrobna pravila v zvezi z izjavo o zasebnih interesih. Poslanci morajo predložiti izjavo, v kateri so podrobno in natančno navedene vse zahtevane informacije. Prvo izjavo je treba oddati pred koncem prvega plenarnega zasedanja po evropskih volitvah ali v 30 dneh po nastopu funkcije poslanca Evropskega parlamenta, če je to med zakonodajnim obdobjem. V primeru sprememb je treba do konca naslednjega meseca predložiti popravljeno izjavo.

Člen 5 kodeksa ravnanja določa obveznost poslancev, da na začetku in koncu mandata predložijo prijavo premoženja.

Poslanci Evropskega parlamenta se morajo pri opravljanju svojih nalog vzdržati sprejemanja daril ali podobnih koristi, razen tistih v približni vrednosti, ki je nižja od 150 EUR. Če so poslancem, ko uradno predstavljajo Parlament, podarjena darila, katerih približna vrednost je višja od 150 EUR, morajo o tem obvestiti predsednika in darila prepustiti instituciji.

Poslanci morajo prijaviti svojo udeležbo na dogodkih, ki jih organizirajo posamezniki ali organizacije, če so njihove potne stroške, stroške bivanja in/ali dnevnice v celoti ali delno plačale ali povrnile te tretje strani.

V skladu s kodeksom ravnanja morajo vsi poslanci na spletu objaviti vse načrtovane sestanke v zvezi s parlamentarnim delom z zastopniki interesov, ki spadajo na področje uporabe

Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost, in z zastopniki javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi.

Člen 8 se nanaša na izjavo o prispevkih. Po spremembi člena 8, ki jo je Parlament sprejel 17. junija 2025 ter s katero sta bila usklajena člena 7 in 8, morajo poročevalci v prilogi k svojemu poročilu ali mnenju navesti zastopnike interesov in zastopnike javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi, od katerih so prejeli prispevke o zadevah, ki se nanašajo na temo dosjeja in ki so jih vključili v svoje poročilo ali mnenje. Hkrati s spremembo navedenega člena je Parlament sprejel razlago glede izjav o prispevkih v okviru postopkov v zvezi z imuniteto poslanca; za poročila v okviru imunitete se izjava o prispevkih ne uporablja.

Poleg izjave o sredstvih so na javnem spletišču Parlamenta neposredno dostopne tudi vse izjave in seznam uradnih daril.

Omenjene obveznosti razkritja odražajo, da je Evropski parlament trdno zavezan preglednosti in etiki. Kodeks ravnanja določa tudi mehanizem za spremljanje in izvrševanje teh določb.

2. POSVETOVALNI ODBOR O RAVNANJU POSLANCEV

V skladu s členom 10 kodeksa ravnanja posvetovalni odbor sestavlja osem poslancev Evropskega parlamenta. Odbor na zahtevo predsednika, pa tudi kadar je o kršitvah obveščen neposredno, presodi o domnevnih kršitvah kodeksa ravnanja in predsedniku svetuje v zvezi z ukrepi, ki bi jih bilo morebiti treba sprejeti. Posvetovalni odbor tudi proaktivno spremlja, ali poslanci upoštevajo kodeks ravnanja in njegove izvedbene ukrepe, ter predsedniku naznani vse morebitne kršitve.

2.1 Sestava

Posvetovalni odbor imenuje predsednik na začetku svojega mandata, pri čemer ustrezno upošteva izkušnje poslancev ter politično ravnotežje in uravnoteženo zastopanost spolov.

Leta 2025 je bilo osem stalnih članov posvetovalnega odbora:

- Monika HOHLMEIER (PPE, Nemčija);
- Ana Catarina MENDES (S&D, Portugalska);
- Gerolf ANNEMANS (PfE, Belgija);
- Chiara GEMMA (ECR, Italija);
- Gilles BOYER (Renew, Francija);
- Nicolae ȘTEFĂNUȚA (Verts/ALE, Romunija);
- Martin SCHIRDEWAN (The Left, Nemčija);
- Antonio LÓPEZ-ISTÚRIZ WHITE (PPE, Španija).

Predsednik mora na začetku svojega mandata imenovati tudi nadomestne člane posvetovalnega odbora, po enega za vsako politično skupino, ki ni zastopana v posvetovalnem odboru. Nadomestni član, ki ga je predsednica imenovala za prvo polovico 10. zakonodajnega obdobja, je:

- Ivan DAVID (ESN, Češka).

2.2 Predsedujoče

V skladu z drugim pododstavkom člena 10(2) kodeksa ravnanja se stalni člani posvetovalnega odbora vsakih šest mesecev po rotacijskem sistemu izmenjajo pri predsedovanju odbora. Poleg tega člen 4 poslovnika posvetovalnega odbora določa, da se pri rotaciji načeloma sledi številčni sestavi političnih skupin, zastopanih v posvetovalnem odboru.

Leta 2025 so predsedovale Monika HOHLMEIER (januar–marec 2025), Ana Catarina MENDES (april–september 2025) in Chiara GEMMA (oktober–december 2025). Chiara GEMMA bo odboru predsedovala do konca marca 2026.

2.3 Seje v letu 2025

Koledar sej posvetovalnega odbora za leto 2025 je bil sprejet 1. oktobra 2024, odbor pa se je nato sestal desetkrat:

Koledar sej za leto 2025

- torek, 28. januar
- torek, 18. marec
- torek, 8. april
- torek, 22. april (izredna seja)
- torek, 6. maj (izredna seja)
- torek, 8. julij
- torek, 23. september
- torek, 14. oktober
- torek, 11. november
- torek, 16. december

2.4 Preučeni primeri in podane smernice

2.4.1 Domnevne kršitve kodeksa ravnanja, ki jih posreduje predsednik

Kadar obstaja razlog za domnevo, da je poslanec kršil kodeks ravnanja, predsednik s tem seznani posvetovalni odbor (člen 11 kodeksa ravnanja). Ta preuči okoliščine domnevne kršitve in lahko zasliši poslanca, ki ga to zadeva. Nato oblikuje priporočila predsedniku glede morebitne odločitve. Posvetovalni odbor lahko po potrebi vključi priporočilo o kazni.

Leta 2025 je predsednica posvetovalni odbor obvestila o enem primeru domnevne kršitve kodeksa ravnanja. Posvetovalni odbor je leta 2025 preučil in zaključil še en primer, ki mu je bil prvotno predložen konec leta 2024.

- **Domnevna kršitev ene od glavnih dolžnosti poslancev in obveznosti razkritja v izjavi o zasebnih interesih**

Prvi primer, ki ga je na posvetovalni odbor naslovila predsednica in ki ga je ta preučil leta 2025, se je nanašal na morebitno kršitev obveznosti iz člena 2(b) kodeksa ravnanja, da se je treba izogniti vsakršnemu položaju, ki bi lahko nakazoval na podkupovanje, korupcijo ali neprimerno vplivanje. Poleg tega primera je posvetovalni odbor prejel več pritožb državljanov zaradi nezadostne podrobnosti in natančnosti v izjavi o zasebnih interesih, ki jo je predložil zadevni poslanec, kar bi lahko pomenilo domnevno kršitev člena 4(2) kodeksa ravnanja.

Posvetovalni odbor je preučil vse javno dostopne informacije in po zaslišanju zadevnega poslanca sklenil, da na podlagi razpoložljivih informacij ni mogoče ugotoviti kršitve člena 2(b). Vendar je bila ugotovljena kršitev člena 4(2) kodeksa ravnanja v zvezi z izjavo o zasebnih interesih. Na podlagi priporočil posvetovalnega odbora je predsednica odločila, da se poslancu v skladu s Poslovnikom Evropskega parlamenta naloži kazen izgube pravice do izplačila dnevnic za obdobje dveh dni. Poslanec je posledično posodobil izjavo o zasebnih interesih.

- **Domnevna kršitev obveznosti razkritja v zvezi z vabili na dogodke, ki jih organizirajo tretje strani**

Drugi primer, ki ga je posvetovalni odbor preučil leta 2025, se je nanašal na morebitno kršitev obveznosti razkritja v zvezi z udeležbo poslanca na dogodkih, ki jih je organizirala tretja stran. Udeležba na dogodku je bila ugotovljena tudi s spremljanjem medijev, preden je predsednica primer naslovila na posvetovalni odbor.

V skladu s členom 6(3) kodeksa ravnanja in členom 10 njegovih izvedbenih ukrepov morajo poslanci pri opravljanju svojih dolžnosti prijaviti svojo udeležbo na dogodkih, ki jih organizira tretja stran, če je potne stroške, stroške bivanja ali dnevnice v celoti ali delno plačala ali povrnila tretja stran. Zadevni poslanec v 60-dnevnem roku, ki ga določajo pravila, ni predložil nobene izjave v zvezi s tem.

Posvetovalni odbor je stopil v stik z njim in ga prosil za pojasnilo. Poslanec je v odgovoru navedel, da so bili vsi stroški kriti z osebnimi sredstvi in da se dogodka ni udeležil kot poslanec Evropskega parlamenta.

Posvetovalni odbor se pri pregledu opira izključno na informacije, ki jih predloži poslanec, ter na izmenjavo javno dostopnih informacij in virov med službami. Na podlagi tega je posvetovalni odbor sklenil, da v tem primeru ni mogoče ugotoviti kršitve obveznosti razkritja iz kodeksa ravnanja.

2.4.2 Domnevne kršitve kodeksa ravnanja, o katerih je bil posvetovalni odbor neposredno obveščen

Na podlagi člena 10 kodeksa ravnanja se lahko o domnevnih kršitvah neposredno obvesti posvetovalni odbor, ki jih mora oceniti in predsedniku svetovati o morebitnih ukrepih, ki jih je treba sprejeti. Posvetovalni odbor je leta 2025 preučil enajst primerov domnevnih kršitev kodeksa ravnanja, opisanih v nadaljevanju.

Dva primera sta bila povezana z domnevnimi nasprotji interesov. Prvi primer se je nanašal predvsem na domnevno ukvarjanje s plačanimi dejavnostmi lobiranja in nasprotje interesov v zvezi z zunanjimi dejavnostmi, drugi primer, ki se je v času priprave tega poročila še ocenjeval,

pa je vseboval različne obtožbe o nasprotju interesov ter kršitvi glavnih dolžnosti poslancev in drugih obveznosti razkritja (glej primera 1 in 2 v nadaljevanju). Šest primerov se je nanašalo na domnevne kršitve obveznosti razkritja v zvezi z izjavo o zasebnih interesih (glej primere 3–8). Še dva primera sta se nanašala na domnevne kršitve obveznosti razkritja v zvezi z objavo sestankov (glej primera 9 in 10). Zadnji primer neposrednega obveščanja se je nanašal na domnevno kršitev obveznosti razkritja v zvezi z udeležbo na dogodkih, ki jih organizirajo tretje osebe (glej primer 11). V teh primerih so neposredno obveščanje izvedli državljani, organizacije civilne družbe, poslanci Evropskega parlamenta in novinarji.

- **Plačane dejavnosti lobiranja in nasprotja interesov**

Posvetovalni odbor je **prvi primer** neposrednega obveščanja preučil na podlagi pritožbe v zvezi z zunanjimi dejavnostmi poslanca Evropskega parlamenta, domnevno kršitvijo obveznosti iz člena 2(c) kodeksa ravnanja in morebitnim nasprotjem interesov iz člena 3.

Pritožnik je zlasti opozoril, da stranske dejavnosti zadevnega poslanca morda niso v skladu s pravili, ki poslancem prepovedujejo ukvarjanje s plačanimi dejavnostmi lobiranja, neposredno povezanimi s postopkom odločanja Unije. Poslanec je v izjavi o zasebnih interesih ustrezno navedel zadevne plačane stranske dejavnosti in prejeto plačilo.

Kodeks ravnanja poslancem ne prepoveduje opravljanja plačanih ali neplačanih stranskih dejavnosti. Ker je mandat v Evropskem parlamentu časovno omejen, od poslancev ni mogoče zahtevati, da se med mandatom odpovejo svojim poklicnim ali drugim stranskim dejavnostim. Vendar kodeks ravnanja določa nekatere omejitve za stranske dejavnosti poslancev (člen 2) ter pravila o nasprotju interesov (člen 3) in obveznosti razkritja (člen 4).

Posvetovalni odbor je moral oceniti, katere vrste dejavnosti se lahko štejejo za prepovedano plačano lobiranje v skladu s kodeksom ravnanja, ne glede na to, da je delovno mesto ustrezno prijavljeno v dobri veri v skladu s členom 4 kodeksa ravnanja. Posvetovalni odbor je opravil izmenjavo informacij s poslancem.

Glede domnevne kršitve člena 2(c) kodeksa ravnanja v zvezi s plačanimi dejavnostmi lobiranja se posvetovalni odbor ni mogel dogovoriti o dokončni oceni situacije. V zvezi s tem sta bili izraženi dve različni mnenji.

Po eni strani se je trdilo, da je bila sprememba člena 2(c) kodeksa ravnanja namerna in je ustvarila novo pravilo, ki ga je treba uporabljati. Poslanec je sodeloval v regionalnih organih odločanja interesne organizacije, za čas, porabljen za to sodelovanje, pa je prejel dohodek. Namen zadevne organizacije je bil vplivati tudi na zakonodajo EU. Regionalne dejavnosti ne bi smele biti izključene iz uporabe pravila, saj bi to ustvarilo vrzel, ki bi poslancem omogočala, da se vključijo v plačane dejavnosti na subsidiarni ravni, kar bi še vedno prispevalo k splošnemu lobiranju.

Po drugi strani se je trdilo, da je treba nova pravila uporabljati restriktivno glede na svobodo poslancev, da opravljajo zunanje dejavnosti. Pri nadomestilu, ki ga je prejel poslanec, je šlo bolj za povračilo stroškov. Pojavila so se vprašanja, ali bi se regionalne dejavnosti lahko štele za lobiranje neposredno na ravni EU, saj je glavni namen izvajanje prava EU na regionalni ravni. Če bi se dejavnosti na regionalni ravni štele za plačano lobiranje, ki je neposredno povezano s postopkom odločanja EU, bi to poslance odvrnilo od sodelovanja v združenjih na regionalni in lokalni ravni. Tudi dejstvo, da so bile dejavnosti in plačilo ustrezno prijavljeni, kaže na visoko stopnjo preglednosti.

V zvezi z nasprotjem interesov je posvetovalni odbor menil, da v danih okoliščinah ni obstajalo splošno nasprotje interesov kot tako. Če pa bi bil poslanec predlagan za poročevalca ali poročevalca v senci za dosje, ki bi bil povezan s stranskimi dejavnostmi poslanca, bi bilo treba pravila o nasprotju interesov skrbno upoštevati, poslanec pa bi moral v izjavah o ozaveščenosti o nasprotju interesov navesti vse potencialne položaje nasprotja interesov. Posvetovalni odbor je v zvezi s tem sklenil, da bi moral poslanec skrbno upoštevati pravila in obveznosti iz kodeksa ravnanja, zlasti v zvezi z nasprotji interesov, kot je določeno v členu 3.

V **drugem primeru** je bil po navedbah pritožnikov poslanec, ki je bil imenovan za poročevalca, domnevno v položaju nasprotja interesov in ni izpolnil obveznosti prijave v izjavi o ozaveščenosti glede nasprotja interesov, predloženi pred prevzemom te vloge poročevalca. Poleg tega so pritožniki podvomili v popolnost izjave o zasebnih interesih poslanca in se sklicevali na morebitno kršitev obveznosti razkritja sestankov in prispevkov (člena 7 in 8 kodeksa ravnanja) istega poslanca. Ocena tega primera bo zaključena leta 2026.

- **Izjave o zasebnih interesih**

Tretji primer se je nanašal na monetizacijo dejavnosti poslanca Evropskega parlamenta v družbenih medijih, ki ni bila navedena v njegovi izjavi o zasebnih interesih. Posvetovalni odbor je od poslanca zahteval pojasnilo, zakaj te dejavnosti niso bile vključene v njegovo izjavo o zasebnih interesih. Poslanec je pisno odgovoril, da prihodki niso bili ustvarjeni z vsebinami družbenih medijev, povezanimi s parlamentarnimi dejavnostmi, temveč z njegovo prejšnjo dejavnostjo, ko je deloval kot vplivnež. Poslanec je posvetovalni odbor zaprosil tudi za smernice o tem, kako bolje izpolnjevati obveznosti razkritja z izjavo o zasebnih interesih.

Posvetovalni odbor je predlagal, naj poslanec posodobi svojo izjavo o zasebnih interesih in vanjo vključi vse dejavnosti, povezane z družbenimi mediji, vključno s sponzorstvi, če je skupno plačilo v koledarskem letu preseglo 5000 EUR bruto, ter vse druge relevantne informacije. Posvetovalni odbor je pojasnil, da dejavnosti na medijskih kanalih, ki so v lasti tretjih oseb in pri katerih so morebitni prihodki namenjeni izključno tem tretjim osebam, ne spadajo na področje uporabe kodeksa ravnanja. Posvetovalni odbor je poslancu močno priporočal, naj onemogoči monetizacijo vsebin, povezanih z njegovim parlamentarnim delom.

Če bo poslanec predlagan za poročevalca ali poročevalca v senci za dosjeje, povezane z dejavnostmi podjetij, ki se oglašujejo prek njegove dejavnosti vplivneža, je posvetovalni odbor priporočil, naj to navede v ustrezni izjavi o ozaveščenosti glede nasprotja interesov. Potem ko je posvetovalni odbor ugotovil, da je poslanec posodobil izjavo o zasebnih interesih v skladu s priporočili, se je odločil, da primer obravnava kot zaključen.

Četrti primer je sprožila pritožba, ki jo je posvetovalni odbor prejel leta 2025 v zvezi s promocijskim videoposnetkom, ki ga je poslanec objavil v družbenih medijih, da bi oglaševal podjetje. Posvetovalni odbor je ocenil, ali bi bilo mogoče udeležbo poslancev v komercialnem oglasu razumeti kot nasprotje interesov in s tem kot kršitev člena 3 kodeksa ravnanja. Preučil je tudi, ali je poslanec od podjetja prejel finančno ali drugo podporo, saj bi to lahko privedlo do kršitve obveznosti razkritja zasebnih interesov poslancev v skladu s členom 4 kodeksa ravnanja. Posvetovalni odbor je poslancu poslal pisno zahtevo za pojasnilo. Poslanec je odgovoril, da v zameno za promocijski videoposnetek, objavljen na kanalih družbenih medijev, ni prejel nobene finančne ali druge podpore. Ob upoštevanju odgovora poslanca in javno dostopnih informacij o primeru ni bilo mogoče ugotoviti kršitve kodeksa ravnanja.

Peti primer se je nanašal na pritožbo v zvezi s članstvom poslanca v odboru politične stranke iz tretje države in njegovim dejavnim sodelovanjem pri dejavnostih te stranke. Te dejavnosti naj ne bi bile navedene v izjavi poslanca o zasebnih interesih. Prvo vprašanje, ki ga je posvetovalni odbor preučil v tem primeru, se je nanašalo na združljivost stranskih dejavnosti poslanca v politični stranki tretje države s kodeksom ravnanja. Posvetovalni odbor je ugotovil, da kodeks ravnanja ne vsebuje omejitev za takšne zunanje dejavnosti in da lahko poslanci Evropskega parlamenta opravljajo funkcijo, plačujejo finančne prispevke in sodelujejo pri dejavnostih političnih strank iz tretjih držav. V zvezi z obveznostmi razkritja je posvetovalni odbor poslancu poslal zahtevo za pojasnilo o sedanjih in preteklih dejavnostih ter članstvu.

Poslanec je spontano posodobil svojo izjavo o zasebnih interesih in poslal pisni odgovor na zahtevo odbora za pojasnilo. Posvetovalni odbor je sklenil, da ni mogoče ugotoviti kršitve kodeksa ravnanja.

Šesti primer se je nanašal na domnevna neskladja med informacijami v izjavi o zasebnih interesih poslanca in nacionalno izjavo, ki se vsako leto predloži v njegovi državi članici. Posvetovalni odbor je ugotovil, da je področje uporabe nacionalne izjave drugačno in širše od izjave o zasebnih interesih, ki jo zahteva kodeks ravnanja. Po začetni analizi vsebine je posvetovalni odbor zadevnemu poslancu poslal zahtevo za pojasnilo, v kateri ga je povprašal o naravi in značilnostih sedanjih in preteklih dejavnosti.

Po priporočilu posvetovalnega odbora je poslanec posodobil svojo izjavo o zasebnih interesih v skladu z zahtevami iz kodeksa ravnanja.

Sedmi primer se je nanašal na domnevna neskladja med informacijami v uradnih računovodskih evidencah podjetij v državi članici in izjavo o zasebnih interesih poslanca.

Čeprav posvetovalni odbor nima pooblastil za preverjanje ali potrjevanje nacionalnih evidenc, se je odločil, da poslancu pošlje pismo s priporočilom, naj preveri obveznosti razkritja iz kodeksa ravnanja. Mandat poslanca se je končal kmalu po tej odločitvi posvetovalnega odbora. Tako je bil primer zaključen zaradi konca mandata.

Osmi primer je bil ocenjen po obtožbah o morebitnem ukvarjanju poslanca s plačanimi dejavnostmi lobiranja v imenu vlade tretje države in različnih drugih domnevnih kršitvah obveznosti razkritja.

Posvetovalni odbor je preučil vsebino in vire pritožbe ter dejavnosti, ki jih je prijavil poslanec, ne da bi našel kakršne koli informacije o domnevnih dejavnostih lobiranja ali drugih kršitvah obveznosti razkritja. V skladu s členom 12 poslovnika posvetovalnega odbora je odbor menil, da je pritožba očitno neutemeljena, in primer zaključil.

- **Objava sestankov**

Deveti primer je bil osredotočen na domnevno kršitev člena 7(1) kodeksa ravnanja v povezavi s členom 5 Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost s strani vsaj dveh poslancev. Primer se je nanašal na sestanke v prostorih Evropskega parlamenta z zastopnikom interesov, ki ni bil vpisan v register za preglednost.

Posvetovalni odbor je ugotovil, da Medinstitucionalni sporazum o obveznem registru za preglednost nalaga obveznosti institucijam, ki so njegove podpisnice, in ne posameznim poslancem. Člen 5 navedenega medinstitucionalnega sporazuma uvaja načelo pogojenosti. To pomeni, da se vse institucije podpisnice zavezujejo, da bo vpis v register EU za preglednost nujen pogoj za zastopnike interesov, ki želijo imeti določeno interakcijo s poslanci ali osebjem. Kljub temu se lahko vsaka institucija odloči, za katere dejavnosti je potrebna registracija zastopnikov interesov in pri katerih dejavnostih lahko zastopniki interesov sodelujejo, tudi če niso registrirani. Evropski parlament je interno izvajal člen 5 Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost s sklepom predsedstva z dne 12. junija 2023, ki podrobno ureja udeležbo zastopnikov interesov na dogodkih v prostorih Parlamenta.

Člen 7(1) kodeksa ravnanja določa, da bi se morali poslanci sestati le z zastopniki interesov, ki so vpisani v registru za preglednost, vzpostavljenem z Medinstitucionalnim sporazumom o obveznem registru za preglednost. Uporaba izraza „bi se morali“ nakazuje močno priporočilo, v nasprotju z drugimi členi kodeksa ravnanja, v katerih se trdilna oblika ali glagol „morati“ uporablja za vzpostavitev zavezujoče obveznosti.

Zato člena 7(1) kodeksa ravnanja ni mogoče razlagati, kot da vzpostavlja zavezujočo obveznost za poslance, da se morajo sestati le z zastopniki interesov, vpisanimi v registru za preglednost, saj bi bilo to lahko v nasprotju z načelom svobode mandata. Poslanci morajo prijaviti načrtovane sestanke v zvezi s parlamentarnim delom z zastopniki interesov, ki spadajo na področje uporabe registra za preglednost, ne glede na to, ali so ti registrirani ali ne. Člen 7(2) kodeksa ravnanja ne določa obveznega roka za objavo sestanka.

Glede na veljavni pravni okvir, v skladu s katerim poslancem ni mogoče preprečiti, da bi se sestali z organizacijami ali posamezniki, ki niso vpisani v registru za preglednost, je posvetovalni odbor sklenil, da ni mogoče ugotoviti kršitve člena 7(1).

Deseti primer se je nanašal na pritožbo glede nenatančnosti pri obveznosti razkritja v zvezi z objavo sestankov poslanca (člen 7 kodeksa ravnanja). Posvetovalni odbor je med pregledom ugotovil, da poslanec objavlja sestanke in tako spoštuje obveznosti razkritja. Vendar je poslancu poslal pismo o izjavi o sestankih, natančneje o tem, kako pomembno je pojasniti, o katerih parlamentarnih dokumentih se je razpravljalo na vsakem sestanku, če je to ustrezno.

Zato je poslanec spremenil predhodno objavljene vnose za različne sestanke in upošteval priporočila za sestanke, ki so potekali po prejemu pisma.

- **Udeležba na dogodkih, ki jih organizirajo tretje strani**

V **enajstem primeru** je bilo sporočeno, da se je poslanec udeležil dogodka, ki ga je organizirala tretja stran. Posvetovalni odbor je ugotovil, da v roku, določenem v kodeksu ravnanja, ni bila predložena nobena izjava, in se odločil, da poslanca zaprosi za pojasnilo. Ocena tega primera je konec leta 2025 še potekala in bo zaključena leta 2026.

2.4.3 Primeri, ugotovljeni s spremljanjem upoštevanja

Na podlagi člena 10(5), tretji pododstavek, kodeksa ravnanja in člena 9 poslovnika posvetovalnega odbora je naloga posvetovalnega odbora, da proaktivno spremlja, ali poslanci upoštevajo kodeks ravnanja in njegove izvedbene ukrepe. Predsedniku lahko naznani vse morebitne kršitve teh določb.

V skladu s členom 9 poslovnika posvetovalnega odbora sekretariat v imenu posvetovalnega odbora na podlagi izmenjave javno dostopnih informacij in virov med službami redno preverja, ali poslanci upoštevajo kodeks ravnanja in njegove izvedbene ukrepe, izvaja naključne preglede ter pred vsako sejo posvetovalnega odbora pripravi seznam primerov, ki bi jih bilo morda treba nadalje obravnavati.

Posvetovalni odbor je pozval sekretariat, naj pripravi popoln pregled vseh obtožb v zvezi s poslanci. Na podlagi tega je sekretariat leta 2025 pripravil seznam 28 primerov, ki so bili bodisi ugotovljeni s spremljanjem (13 primerov) bodisi so jih predložile tretje osebe (15 primerov), od katerih je posvetovalni odbor nadalje obravnaval štiri primere. Drugi primeri so bili zunaj področja uporabe kodeksa ravnanja, v času pregleda niso bili več relevantni ali pa je bil posvetovalni odbor o njih obveščen tudi neposredno.

Štirje primeri, ki so bili ugotovljeni s spremljanjem in jih je nato preučil posvetovalni odbor, so se nanašali na udeležbo poslancev na dogodkih, ki so jih organizirale tretje strani. V vseh štirih primerih poslanci niso predložili izjave o udeležbi v 60-dnevnem roku, določenem v izvedbenih ukrepih. V vseh štirih primerih je posvetovalni odbor stopil v stik s poslanci. Poslanci so potrdili, da niso prejeli nobene finančne ali druge podpore v zvezi z udeležbo na zadevnem dogodku in da so se dogodka udeležili osebno ali kot predstavniki svojih nacionalnih političnih strank, ne pa kot poslanci Evropskega parlamenta.

Posvetovalni odbor je poslance dvakrat opomnil, naj prijavijo vse sestanke s predstavniki tretjih držav v skladu s členom 7 kodeksa ravnanja, če je to v njihovi situaciji ustrezno. Ker se posvetovalni odbor opira na informacije, ki so jih predložili poslanci, in ker niso bile predstavljene nasprotujoče si informacije iz razpoložljivih virov, je sklenil, da nadaljnji ukrepi niso potrebni.

2.4.4 Zahteva poslancev za smernice o razlagi in izvajanju kodeksa ravnanja

V skladu s členom 10(5) kodeksa ravnanja lahko vsak poslanec od posvetovalnega odbora zahteva, da poda smernice o razlagi in izvajanju določb kodeksa, ter se lahko na te smernice zanese. Posvetovalni odbor jih poda zaupno in v 30 koledarskih dneh. Posvetovalni odbor je leta 2025 od poslancev prejel dve zahtevi za smernice.

- **Smernice o morebitnem nasprotju interesov, ki izhaja iz tega, da je oseba manjšinski delničar v podjetju**

Prva zahteva se je nanašala na razlago in izvajanje določb kodeksa ravnanja v zvezi z izjavo o ozaveščenosti glede nasprotja interesov. Poslanec je zaprosil za smernice o veljavnih obveznostih razkritja pred imenovanjem za poročevalca za nezakonodajni dosje s širokim področjem uporabe, pri čemer je treba upoštevati sedanje dejavnosti, članstva in deleže, navedene v izjavi o zasebnih interesih. Posvetovalni odbor je priporočil, naj poslanec v svoji izjavi o ozaveščenosti glede nasprotja interesov navede, da bi situacija lahko privedla do nasprotja interesov, in situacijo opiše v razdelku obrazca za prosto besedilo v skladu s členom 3(5) kodeksa ravnanja.

Poslanec je upošteval priporočilo posvetovalnega odbora in v skladu s tem predložil izjavo o ozaveščenosti glede nasprotja interesov. Pristojni odbor je pozneje uporabil postopek iz člena 3(5) in sklenil, da lahko poslanec nadaljuje svojo dejavnost z utemeljitvijo, da mu morebitno nasprotje interesov ne preprečuje opravljanja mandata v javnem interesu.

- **Smernice o morebitnih nasprotjih interesov in poklicnih dejavnostih**

Druga zahteva je vsebovala vprašanja poslanca o morebitnih nasprotjih interesov v okviru sedanjih dejavnosti, članstev, deležev in drugih zasebnih interesov poleg opravljanja poslanske funkcije. Posvetovalni odbor je v smernicah pojasnil, da bi bilo treba nasprotja interesov oceniti ob upoštevanju konkretnih razmer glede na dejansko delo, ki ga poslanec Evropskega parlamenta opravlja v javnem interesu.

Ker se je na prvi pogled zdelo, da predstavljene okoliščine niso nezdružljive z določbami kodeksa ravnanja, je poslanec prejel priporočilo, naj izjavo o zasebnih interesih posodobi s podrobnim in natančnim opisom situacije. Poslanec je bil tudi opozorjen, naj za vsak primer posebej oceni, kako izpolniti izjave o ozaveščenosti glede nasprotja interesov, če bo v prihodnosti predlagan za poročevalca ali poročevalca v senci za dosje, povezan z zadevnimi zasebnimi interesi.

Sekretariat je vse leto v skladu s svojo ustaljeno prakso še naprej odgovarjal na vprašanja poslancev in njihovih parlamentarnih pomočnikov o tem, kako razlagati in pravilno uporabljati določbe kodeksa ravnanja in njegovih izvedbenih ukrepov, hkrati pa čim bolj zmanjševal njihovo upravno breme. Nasveti na ravni sekretariata se na splošno uporabljajo kot predhodne smernice. Poslanci so bili opozorjeni, da lahko posvetovalnemu odboru predložijo zahtevo za uradne smernice o isti temi.

3. DEJAVNOSTI V ZVEZI S KODEKSOM RAVNANJA

3.1 Predložitev in posodobitev izjav poslancev o zasebnih interesih

Poslanci morajo na podlagi člena 4 kodeksa ravnanja pred koncem prvega zasedanja po volitvah v Evropski parlament, če je to med zakonodajnim obdobjem, pa v 30 koledarskih dneh po prevzemu poslanske funkcije, predložiti podrobno in natančno izjavo o zasebnih interesih. Predsednika morajo obvestiti o vsakršni spremembi, ki vpliva na izjavo, do konca meseca po nastopu take spremembe.

V letu 2025 je bilo predloženih 193 izjav o zasebnih interesih, pri čemer je bilo šest izjav predloženih po začetku novega mandata, pri 187 izjavah pa je šlo za posodobitve. V primerjavi z enakim obdobjem v 9. zakonodajnem obdobju to pomeni znatno povečanje števila posodobitev izjav o zasebnih interesih.

3.2 Predložitev drugih izjav

- Izjava o ozaveščenosti glede nasprotja interesov

Poslanci, ki prevzamejo določene funkcije (podpredsednik, kvestor, predsednik ali podpredsednik odbora ali delegacije) ali vloge (poročevalec, poročevalec v senci ali udeleženec uradnih delegacij ali medinstitucionalnih pogajanj), morajo izjaviti, ali so ugotovili, da imajo nasprotja interesov v zvezi s pristojnostmi te funkcije, poročila, mnenja, delegacije ali pogajanj. Če ugotovijo, da imajo nasprotje interesov, kodeks ravnanja določa poseben postopek.

Od januarja do decembra 2025 je bilo predloženih 6805 izjav, kar kaže na visoko stopnjo upoštevanja pravil. Kot je bilo napovedano v prejšnjem letnem poročilu, se je število teh izjav znatno povečalo, ko so odbori začeli intenzivneje obravnavati zakonodajne predloge.

- Prijava premoženja

Prijavo premoženja je treba predložiti na začetku in na koncu vsakega mandata. Prijava zajema sredstva (nepremičnine, finančne instrumente in bančne račune zunaj EU) in obveznosti, kot so posojila. Te prijave se ne objavijo in se predložijo le pravosodnim organom v okviru sodnih postopkov.

Večina prijav premoženja je bila zaradi začetka novega mandata predložena v prejšnjem letu. V letu 2025 so odhajajoči in prihajajoči poslanci predložili 11 prijav premoženja.

- Izjava o prispevkih

Ta izjava o prispevkih je priloga k poročilu ali mnenju na ravni odbora, v kateri je navedeno, od katerih oseb ali organizacij (če obstajajo) je poročevalec oziroma pripravljavec mnenja prejel prispevke pri pripravi svojega stališča. Poročil brez izjave o prispevkih ni mogoče predložiti na plenarnem zasedanju. To zahtevo so zato izpolnjevala vsa poročila odborov, o katerih se je glasovalo na plenarnem zasedanju od januarja do decembra 2025, razen tistih v zadevah v zvezi z imuniteto, za katere se izjava o prispevkih ne uporablja.

- Darila

V skladu z določbami kodeksa ravnanja daril v vrednosti manj kot 150 EUR ni treba prijaviti. Od začetka do konca leta 2025 je bilo prijavljenih in v registru daril objavljenih 44 daril.

- Izjava o udeležbi na dogodkih, ki jih organizirajo tretje strani

Izjava o udeležbi na dogodkih, ki jih organizirajo tretje strani, je potrebna, če je potne stroške, stroške bivanja ali dnevnice poslancev v celoti ali delno plačala ali povrnila tretja stran. Leta 2025 je bilo predloženih 212 izjav.

- Objava sestankov

Poslanci morajo na spletu objaviti vse načrtovane sestanke v zvezi s parlamentarnim delom z zastopniki interesov, ki spadajo na področje uporabe registra za preglednost, ali z zastopniki javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi. Za leto 2025 je bilo skupno prijavljenih 32.122 sestankov.

3.3 Ozaveščanje

Člen 10(7) kodeksa ravnanja vsebuje posebno nalogo posvetovalnega odbora, da redno ozavešča poslance o kodeksu ravnanja in njegovih izvedbenih ukrepih. V členu 7 poslovnika posvetovalnega odbora je nadalje določeno, da posvetovalni odbor poslance redno ozavešča o kodeksu ravnanja in njegovih izvedbenih ukrepih, tako da vsaj enkrat letno izvede informacijsko kampanjo, namenjeno vsem poslancem, o njihovih obveznostih.

Poleg tega je v členu 15 izvedbenih ukrepov določeno, da mora pristojna služba (Upravni oddelek za poslance) odgovornim organom redno v celotnem parlamentarnem obdobju pomagati pri ozaveščanju poslancev o teh ukrepih in poslancem zagotoviti prilagojeno usposabljanje, ki je na zahtevo na voljo kadar koli v parlamentarnem obdobju.

V podporo poslancem pri upoštevanju kodeksa ravnanja je Upravni oddelek za poslance leta 2025 na zahtevo poslancev organiziral štiri prilagojene individualne tečaje usposabljanja, eno informativno srečanje s parlamentarnimi pomočniki in tri prilagojene tečaje usposabljanja za uslužbence političnih skupin.

Upravni oddelek za poslance se je udeležil tudi 13 usposabljanj o dobrem vodenju pisarne za poslance, ki jih je organiziral GD PERS, in obveznega usposabljanja za parlamentarne pomočnike, da bi ozaveščal o vsebini kodeksa ravnanja in vlogi posvetovalnega odbora.

Poslancem in njihovim pisarnam je bila vse leto na voljo tudi osebna pomoč, da so lahko uspešno izpolnili različne obveznosti. Upravni oddelek za poslance na delovni dan po telefonu ali elektronski pošti v povprečju prejme približno 10–12 prošenj za pomoč pri zadevah, povezanih s kodeksom ravnanja.

3.4 STATISTIČNI PODATKI

		2024 1. polovica	2024 2. polovica*	2025 1. polovica	2025 2. polovica
Izjave o zasebnih interesih	**Novi poslanci**	102	726	1	5
	Posodobljene	61	65	99	87
	Skupaj	163	791	100	93
Izjave o udeležbi na dogodkih, ki jih organizirajo tretje strani		64	76	109	103
Obvestila o darilih		9	12	26	18
Izjave o ozaveščenosti glede nasprotja interesov		575	1418	3827	2978
Prijave premoženja		13	726	2	9
Objava sestankov		5970	16823	20415	11707
Primeri, ki jih obravnava posvetovalni odbor	**Primeri, ki jih je posredoval predsednik**	4	1	2	0
	Usmerjanje	1	0	1	1
	Neposredno obveščanje	1	3	3	8
	Spremljanje	0	2	1	3

* Začetek 10. zakonodajnega obdobja

3.5 GRAFI ANALIZE TRENDOV

Vir podatkov: interni statistični podatki Upravnega oddelka za poslance

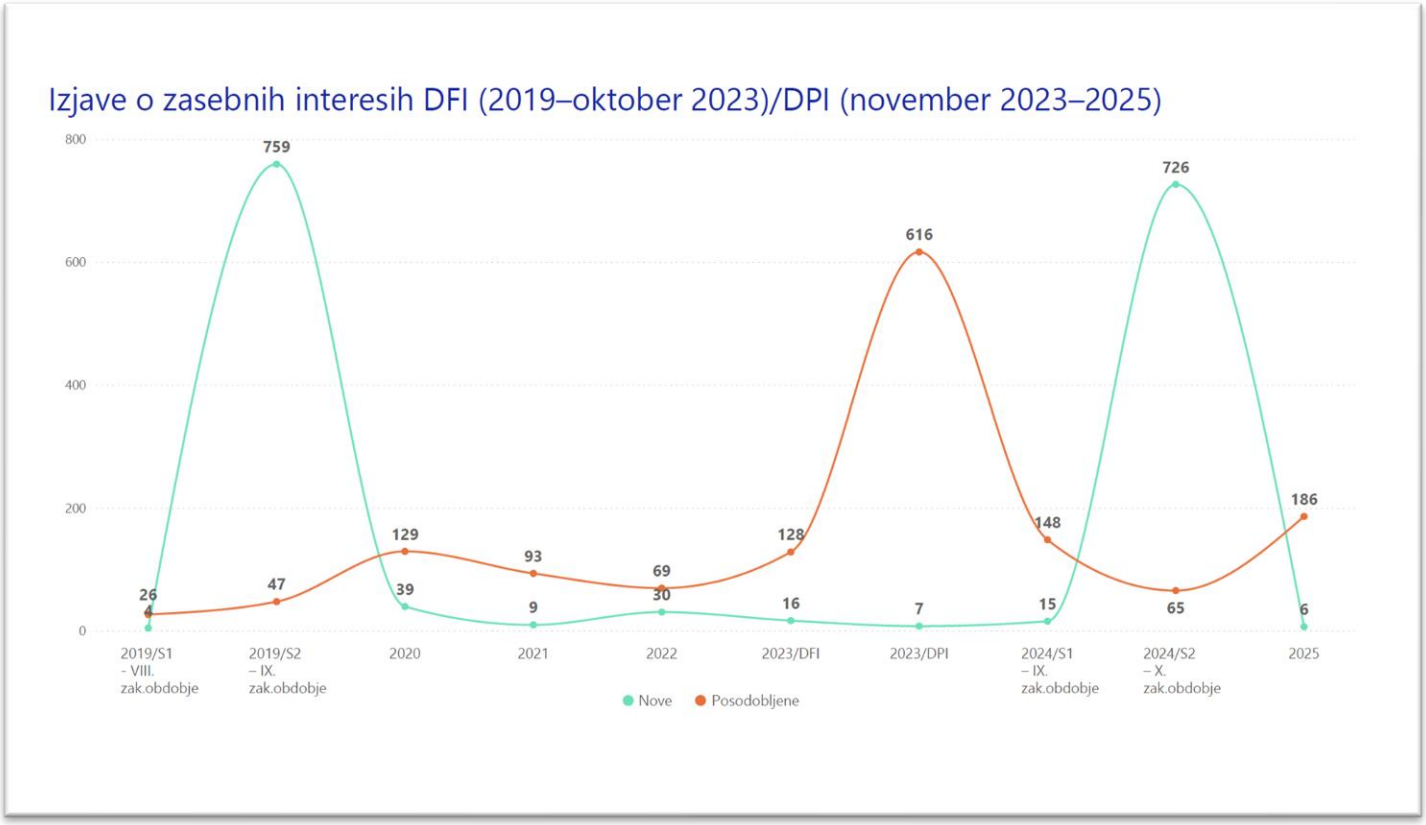

Zelena črta ponazarja izjave o zasebnih interesih na začetku mandata [imenovane izjave o finančnih interesih do novembra 2023]. Vsi novi poslanci so svoje izjave predložili pravočasno.

Oranžna črta ponazarja število posodobljenih izjav. Posodobitve se opravijo najpozneje do konca meseca po spremembi. Od novembra do decembra 2023 so morali po reviziji kodeksa ravnanja vsi poslanci predložiti novo izjavo o zasebnih interesih.

V primerjavi z enakim obdobjem po volitvah leta 2019 je v letih 2024 in 2025 opazen znaten trend naraščanja števila posodobljenih izjav o zasebnih interesih.

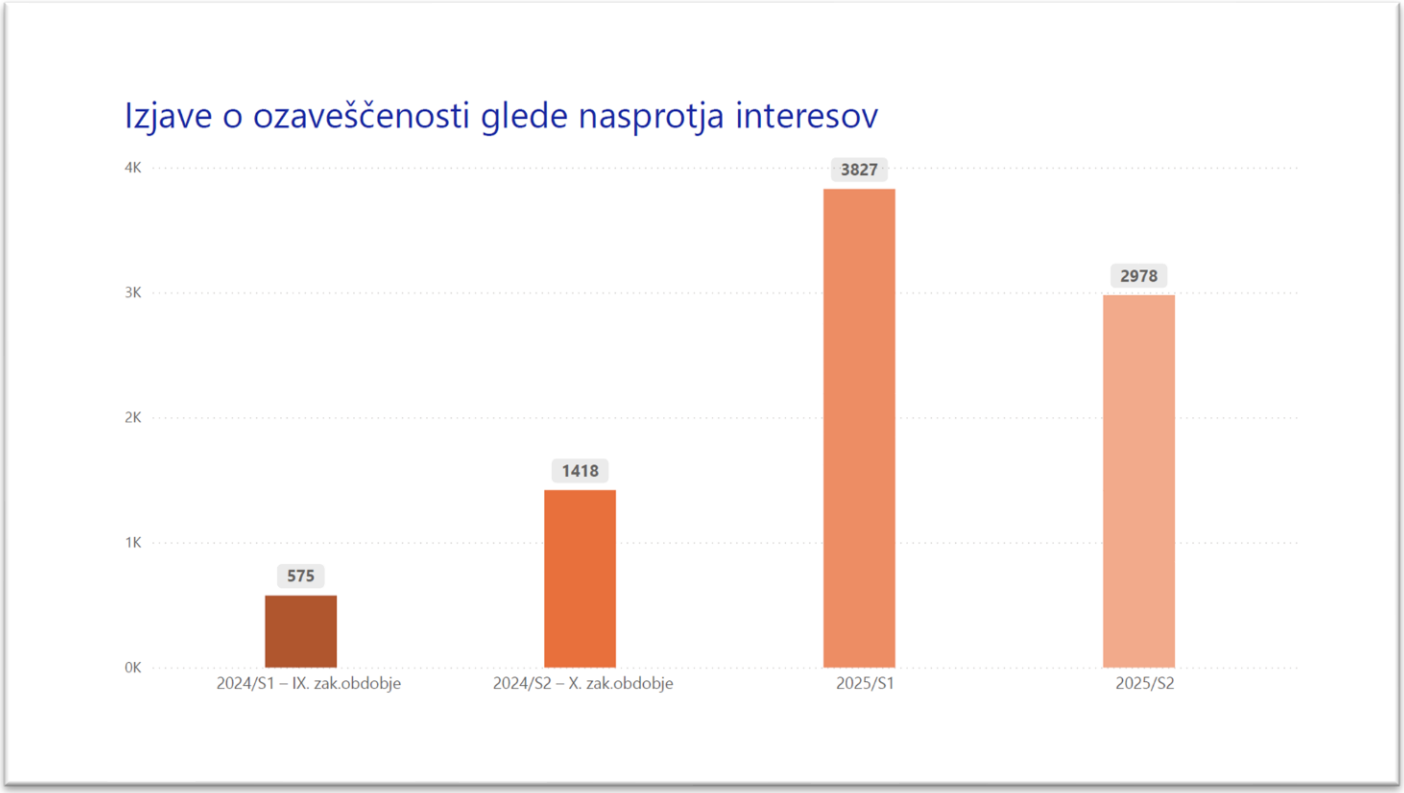

Izjave o ozaveščenosti glede nasprotja interesov so bile uvedene v revidiranem kodeksu ravnanja novembra 2023.

Pravila o izjavah o udeležbi na dogodkih, ki jih organizirajo tretje strani, se v bistvu niso spremenila. Število izjav se je v zadnjih letih očitno povečevalo.

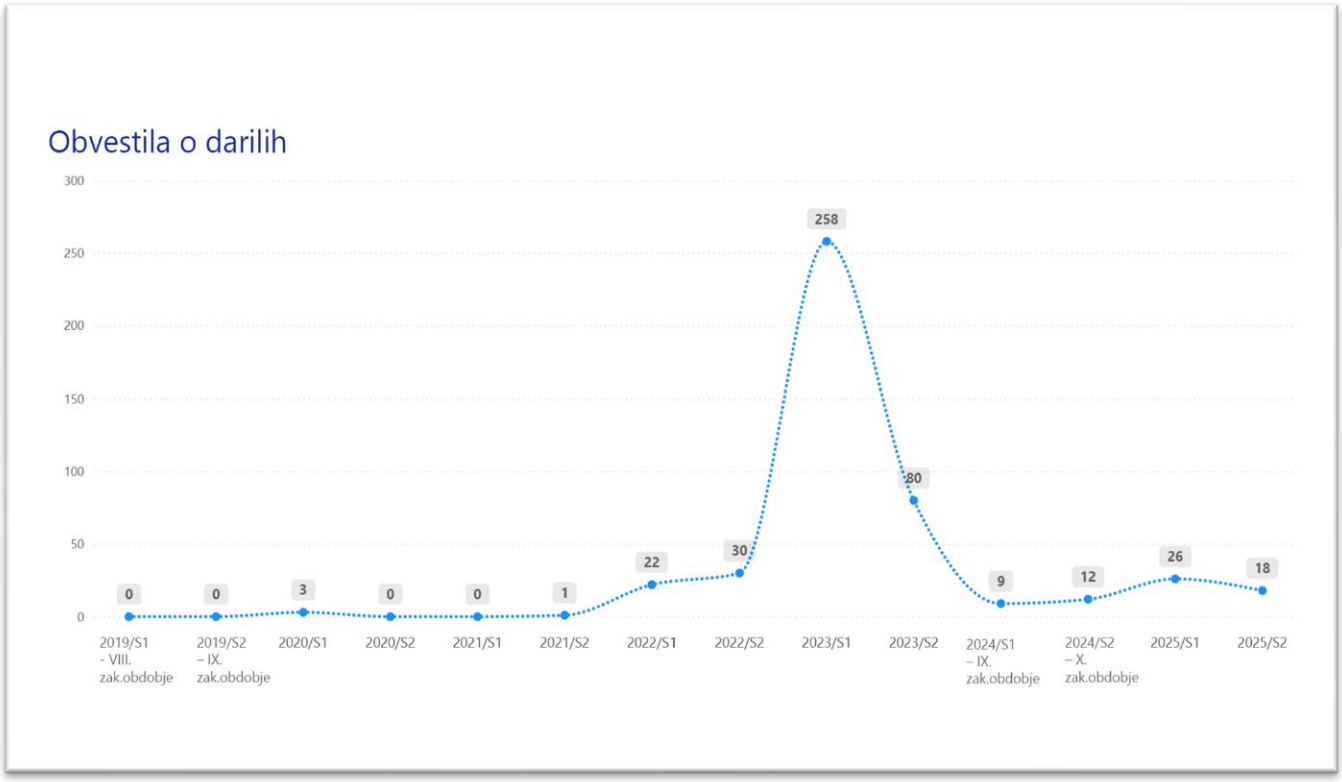

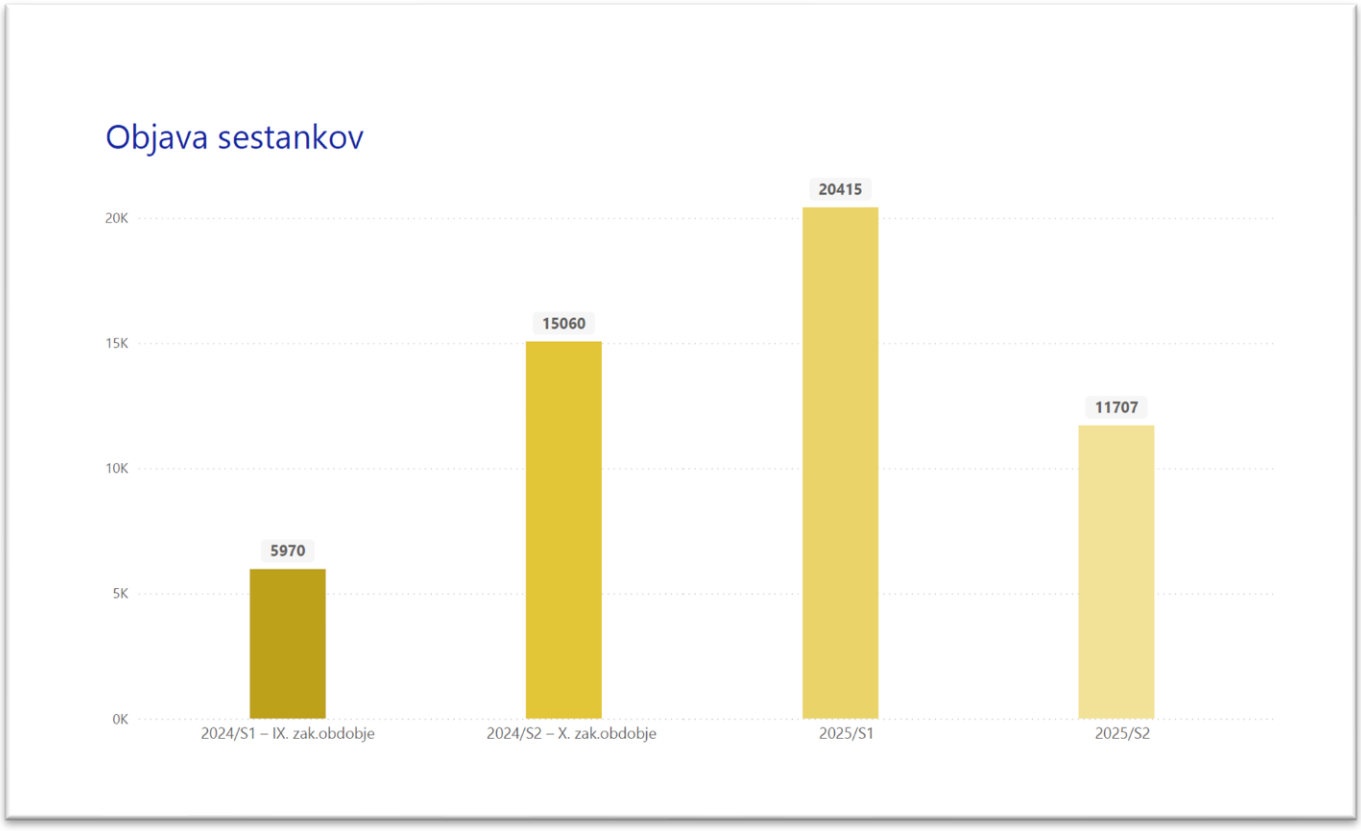

Novembra 2023 so bila pravila o objavi sestankov z zastopniki interesov ali predstavniki tretjih držav razširjena na vse poslance.

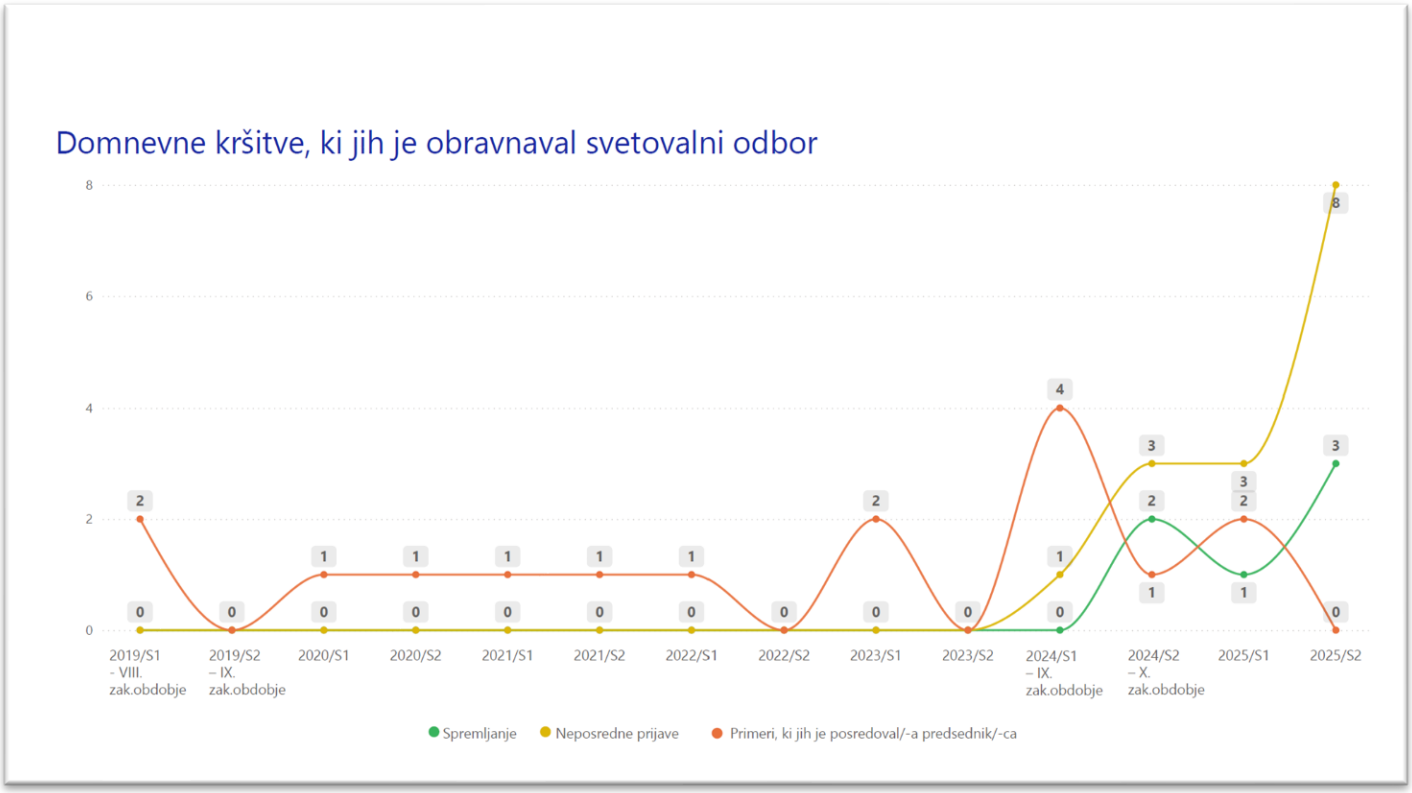

Iz podatkov je razvidno, da je neposredno obveščanje postalo glavni vir za primere, ki jih obravnava posvetovalni odbor. To kaže na visoko raven ozaveščenosti javnosti o revidiranih pravilih v Evropskem parlamentu in zunaj njega.

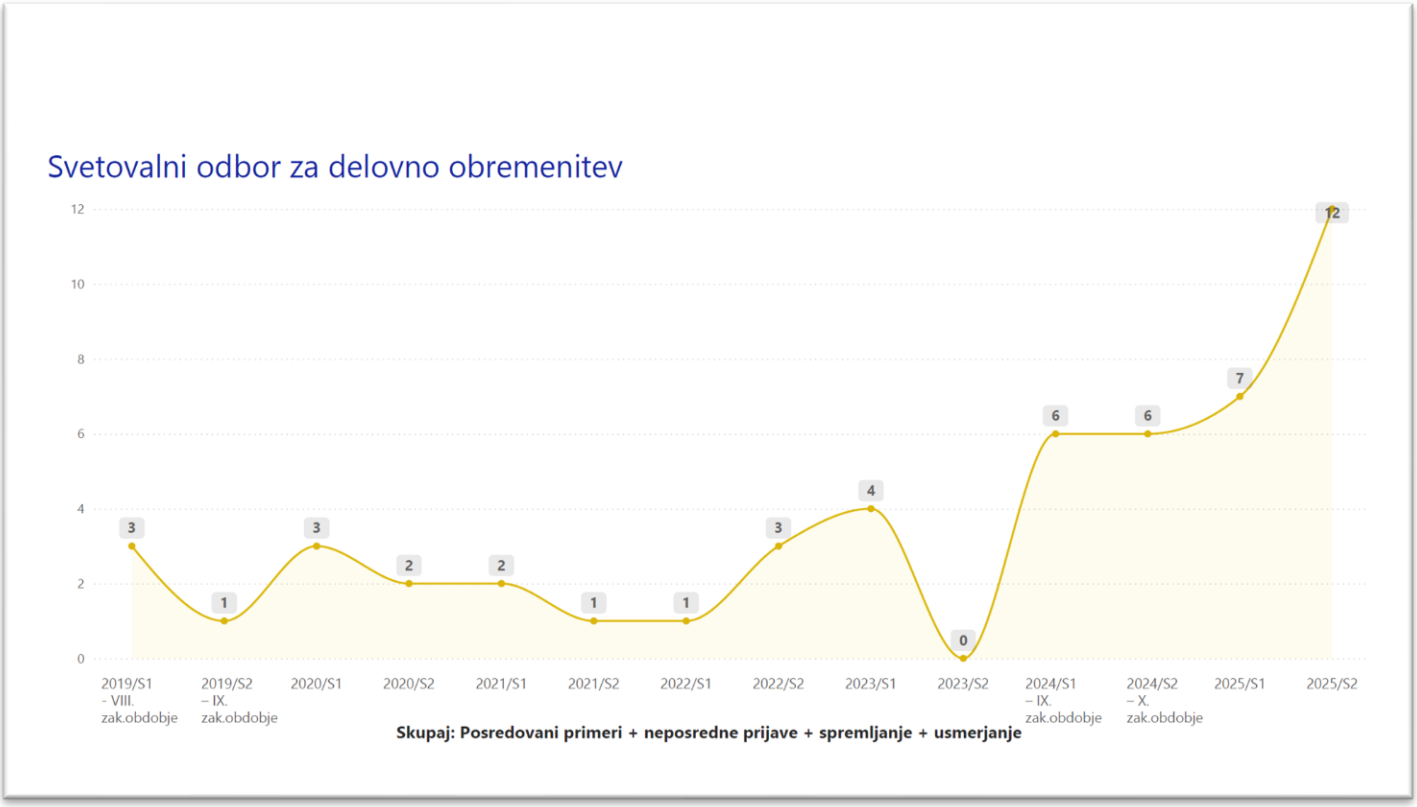

Iz podatkov je razvidno, da se je delovna obremenitev posvetovalnega odbora postopoma povečevala.

4. UPRAVNA SLUŽBA

Upravni oddelek za poslance pri Generalnem direktoratu predsedstvo deluje kot sekretariat posvetovalnega odbora, generalni sekretar pa ga je imenoval za pristojno službo na podlagi členov 7, 8, 9, 14 in 15 izvedbenih ukrepov.

Njegovi kontaktni podatki so:

Advisory.Committee@europarl.europa.eu

Evropski parlament

Sekretariat posvetovalnega odbora o ravnanju poslancev
60, Rue Wiertz
SPAAK 07B022
B-1047 Bruselj